

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Aprilie v. 1885

se începe

Abonament nou
la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în Monarhie cât și în România prin mandate postale (*Posta utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne comunica eventual pe lângă localitatea, unde se află, și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'au trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiiu, 21 Martie st. v.

Rezoluțiunea primită de congregațiunea comitatensă din Sibiiu în cestiunea reuniunii de cultură proiectate de Clujeni a produs în opinia publică maghiară un fel de simțământ de genă. Nu-i vorba, diarele maghiare toate sunt indignate de îndrăzneala Sibienilor și nu ne mai îndoim, că guvernul va anula hotărîrea, precum a anulat pe cea luată în congregațiunea comitatului Bistrița-Năsăud și va mai confisca vre-un catalog din vre-o librărie din Sibiiu, nu mai găsim însă în manifestațiunile opiniunii publice violența, cu care sîntem obicinuiți. Li-e par' că greu Maghiarilor de ceea-ce au făcut și încep să aibă presimțirea, că toate opintirile lor sînt zadarnice.

Dar' nici nu înțelegem, cum oameni în toată firea au putut să-și facă iluziunea, că prin o reuniune ca cea proiectată, se va pute servi cauza maghiarismului. Noi, Maghiarii, și Sașii trăim împreună de sute de ani acum, și Maghiarii pot să știe, că atât noi, cât și Sașii ținem la naționalitatea noastră. Sasul se simte mai mult om ca Maghiarul, când se deșteaptă în el conștiința, că face parte dintr'unul din cele mai însemnate popoare și ia parte la viața lui culturală. Tot astfel noi Români în conștiința latinității noastre ne simțim atât de bine puși, încât dimpreună cu conștiința națională ar trebui să pierdem cea mai prețioasă parte din sufletul nostru. Atât de mult însemnează pentru Român a fi Român, încât chiar nici aceia dintre Români, care nu mai știu românește, nu vor să renunțe la naționalitatea lor și se simt insultați, dacă le spunem, că nu mai au dreptul de a se pretinde Români.

Înțelegem dar', ca Maghiarii să încerce a ne adimeni cu forme dulci, să ne tragă pe nesimțite în cercul lor de înfrîrire și să slăbească astfel în noi conștiința

națională, pentru-ca în cele din urmă să nu mai socotim românitatea drept un titlu de deosebită nobleță. Nu înțelegem însă, cum au putut ei să-și facă iluziunea, că vor pute să ni se impună prin o reuniune organizată sub scutul autorităților publice.

Urmarea firească a unei asemenea organizări este, că conștiința noastră națională se revoltă, și ori-ce Român, ori-ce Sas, care intră în relațiuni cu reuniunea, se expune la disprețul public tocmai al aceleia, din mijlocul căruia a eșit. Contra acestui dispreț nici puterea publică, nici reuniunile nu pot scuti pe nimeni, și națiunea maghiară nu poate să răsplătească jertfa adusă de cei ce se expun la el. Căci grozav lucru este să fii respins de cei ce îți sînt mai aproape, de rudele tale, de prietini, de din copilarie, de cercurile, care te-au produs și în care te simți acasă. Sînt între noi oameni, care și-au petrecut copilăria și tinerețile între Maghiari, care au prietini, ba poate chiar legături de încredere în rîndul Maghiarilor, deci oameni, care nu se simt străini în cercurile maghiare. Îndată-ce Maghiarii pun însă cestiunea astfel, cum au pus-o în reuniunea proiectată de Clujeni, nimeni, Român ori Sas, nu mai poate continua relațiunile cu cercurile maghiare, fără ca să fie respins de conaționalii sei. Nu vor pute dar' Maghiarii să câștige pentru dînșii decât pe aceia, care primesc această respingere, — lăpădăturile societății noastre, — ear' cu acestia nu se vor întări.

Au simțit-o aceasta chiar și cei doi oratori, căruia le-a căzut sarcina tristă de a pleda în congregațiunea comitatensă cauza reuniunii. Ei nu cer spriginirea reuniunii, ci numai punerea *ad acta* a cererii de sprigin.

Unul dintre dînșii, d-l Dr. Sentz, era prea abstract în felul lui, prea de tot om al teoriilor „filosofice“, pentru-ca să poată susține o cauză de interese practice, fără ca să o compromită. Al doilea însă, om de valoare, d-l Dr. Fölkel, admitînd scopul urmărit de reuniune, susține și legitimarea lui. Ori-și-care națiune, ăce el, are dreptul de a tinde să se propage, și ceea-ce fac Maghiarii, fac și Români, fac și Germanii, fac toate popoarele.

Aceasta e tot teoria lui Darwin, exprimată însă de un om cu bun simț practic.

Așa este! Ori-și-care ființă organică, prin urmare și ori-și-ce popor, are chiar în virtutea firii sale organice tendința de a se propaga, deci și dreptul de a tinde să se propage. Dacă au însă Maghiarii acest drept, îl avem și noi, îl au și Germanii, îl au toate fracțiunile de popoare ce constituie statul ungar. Îndată dar' ce pun cestiunea pe terenul acesta, Maghiarii nu mai au a face numai cu noi, ci cu întregul popor român, nu mai au a face numai cu Sașii, ci provoacă întregul popor german, nu mai au a face numai cu acțiunile de popoare slave, ci ridică înălțime împotriva patriei noastre întreaga lume slavă.

Aceasta e ceea-ce nu voim noi și nu vor nici Sașii. Cerem dar' dela Maghiari să renunțe la acest drept, legându-ne să renunțăm și noi. Statul ungar, această garanție de ordine și de dezvoltare socială, acest scut al nostru față cu noianul slav, singura scăpare a rasei maghiare, nu se poate susține, dacă elementele ce-l constituie nu vor renunța toate la dreptul lor de a tinde să se propage, făcînd o sfîntă legătură între ele să se mulțumească cu dreptul de a se pute dezvoltă în pace.

Câtă vreme însă Maghiarii vor stăruia asupra dreptului lor de a tinde să se propage, luptele de rasă vor împedeca dezvoltarea tuturor, ne vor slăbi încetul cu încetul, ne vor desbina și vor pregăti perirea vieții noastre comune. Ori cât de firească dar', tendința e primejdioasă, și legile se fac, pentru-ca să se pună stavilă unor tendințe foarte firesci și ele, dar' stricăcioase.

O lege dar' ne trebuie, care pune stavilă acestei tendințe, și legile create anume spre a o sprigină, cum sînt multe din cele create în anii din urmă, nu sînt binecuvîntate nici pentru Ungaria, nici pentru națiunea maghiară.

Nu noi o spunem aceasta: ni se spune într'un organ oficios.

E lucru straniu, că conclusiunile premiselor enunțate de dl Dr. Fölkel în congregațiunea din Sibiiu se trag două zile în urmă în numărul dela 30 Martie al diarului „Pester Lloyd“:

„Mai este, — ni se ăce aici, — în Ardeal afară de naționalitatea săsească și alta, ai cărei membri, — în ceea-ce privește numărul mult mai superiori, — în parte nu mică sînt dușmani ai statului și ai naționalității maghiare, ale caror simțiri nu sînt îndreptate spre statul, din care fac parte, și care îi ocrotesc prin legile sale, ci spre conaționalii lor învecinați. Tendința aceasta e în tot cazul condamabilă, ea însă e cel puțin explicabilă și scim cel puțin ce vor acești oameni; nu este însă minte omenească ce s'ar pute dumeri asupra întrebării: ce vor Sașii cu agitațiunile lor necurmte contra Ungariei și contra naționalității domnitore? Dacă agitațiunea lor ar fi să aibă vre-odată un succes practic, — sîntem convinși, că aceasta nu se va întempla nici odată, — dar' dacă ar fi să aibă vre-odată un rezultat practic, acesta nu ar pute fi altul, decât că ei scot castanele din foc pentru alții. Acești alții și numai acestia vor mănca apoi castanele, — dar' totodată și pisica, cele va fi scos din foc!“

Fără îndoială un cap, care admite pentru Ungaria legitimitatea tendințelor de propagandă națională, nu poate să ajungă decât la aceste conclusiuni. Căci dacă în adevăr Maghiarii trebuie neapărat să-și propage naționalitatea, nu ne va rămâne nici nouă, decât să voim în adevăr ceea-ce „Pester Lloyd“ ăce, că am și început a vol. N'o voim noi astă-zi; vor veni mîne alții, care ne vor ocări ca pe nisce oameni slabi de ânger și le vor respunde celor dela „Pester Lloyd“: „Voi ăceți, că așa trebuie să fie, că altfel nu se poate!“

Dar' despre aceasta mai lămurit.

Revistă politică.

Sibiiu, 21 Martie st. v.

Din incidentul rezoluțiunii comitatului Sibiiu cu privire la adresa reuniunii de maghiarizare din Cluj, aproape toate diarele maghiare și jidano-maghiare fără deosebire de partid își varsă veninul asupra Românilor și Sașilor în chipul cel mai fanatic. „Nemzet“, organul de frunte al domnului Tisza jertfesece un întreg articol de aproape patru coloane acestei cestiuni.

„Exemplu sbierător de fanatism sêlbatec național — ăce „Nemzet“ e desbaterea, care a decurs în adunarea generală a comitatului Sibiiu asupra scrisorii adresate de reuniunea de cultură maghiară ardeleană. Români și Sași s'au aruncat imprumutat lăcînd și cu această ocasiune asupra „maghiarizării“.

„Domnii întru atîta s'au îndatinat și îndeletnicit în exclusivism ca vermele cădute în hirean, încât se aruncă prin aer după dăhuri de spaimă năzărindu-li-se pretutindenii meghiarizare; se răscoală la bătaia înfocată și pătunsă în contra a ceva și în fine nici nu știu să-și deie o cauză rațională turburării lor fără motiv. Am comunicat despre decursul adunării raport extins în ediția noastră de seara. Aceea e vrednică să o cetească fie-cine; — și aci atragem atențiunea asupra ei“.

Lovindu-se apoi foaia oficioasă de vorbirea domnului Nicolau Cristea și a altor vorbitori români, cari după ea sînt toți nisce „diabolus rotæ“, cari înșiși au recunoscut, că nu li e teamă de maghiarizare, ăce, că cauza hipochondriei române și săsești provine din exclusivismul și fanatismul lor național. „Români și Sași — continuă „Nemzet“ — locuesc ei între ei, și neavînd privilegiu a cunoaște prin atingere spiritul maghiar, viața poporului maghiar și cultura lui (? Red.), își petrec viața în exclusivism și de aci vine, că ei nu ne înțeleg pre noi, ci — ne uresc. În general cea mai mare nenorocire în privința politică pentru părțile transilvănene e chiar aceea, că rasele nu locuesc una lângă cealaltă în număr proporționat“.

Îți trebuie întru adevăr o măsură bună de nechibzueală sau să ai convingerea, că scrii pentru băieți nematuri, când scrii lucruri, de cari scrie și diarul maghiar! Noi, cari am crescut și am petrecut o parte din viața între Maghiari, scim prea bine, ce va să ăcă cultura maghiară, cari sînt datinele poporului maghiar etc.... Ecce Clujul, unde Maghiarii între sine se tractează cu bolovani, ear' pe noi ne amenință cu moarte, cu stirpire și așa mai departe!

„Cu un cuvînt — sfîrșește „Nemzet“ — numai o rea voință încarnată și o preocupare mare pot dintr'aceste fabrica arme în contra noastră. Și chiar pentru-că avem să întîmpinăm neînțelegeri, cari provin din rea voință și preocupare, nu joim îndestul a lega de sufletul cercurilor competente ale reuniunii: tact, circumspecție și încungirurea a ori-ce fel de exagerări. Discuția congregațiunii comitatense din Sibiiu ne-a deschis ochii din nou asupra aceleia, că dacă vorbitorilor de acolo le-ar sta în putere, cu ce fel de măsură ne-ar măsura ei nouă; ce drepti ar scî ei să fie și atunci față cu noi“.

Astă-zi toată Europa e preocupată de crisa ministerială din Francia. Chinezii privesc în căderea cabinetului

Ferry o satisfacție mare; oamenii de stat din China erau supărați pe Ferry și poate acum întocmai așa se vor îmbucura de căderea lui, precum s'au îmbucurat de succesele armatei chineze în Lang-Son. Bucuria însă nu va ține mult timp, deoarece aibă Freycinet, sau acela, care va urma d-lui Ferry, cât de mari inclinări spre pace, în momentele de față nu se poate gândi la altceva, decât sau la tragerea de cute asupra cuțitului timpit, sau la continuarea energică a campaniei. Ori - și - care va să fie deci la guvern în Franța, fără succese hotărâtoare nu se poate gândi serios la pace, cu atât mai virtuos, că dispoziția de față în Franța e nu numai în contra d-lui Ferry, ci chiar prelungește continuarea strașnică a resbelului.

După scrierile din Constantinopol Anglia și Poarta au stat în urma atitudinii Turciei față cu comisiunea egipteană financiară aproape derumperea relațiilor. Amăriciunea cercurilor turcesci în contra Angliei e foarte mare, și pre cât de curios s'ar părè, există în Turcia o partidă, care în vederea conflictului anglo-rus lucrează pentru un resbel eventual cu Anglia. Ce se vorbește altcum despre o alianță cu Rusia, e numai o simplă fantasmă orientală. Corespondentul din Berlin al diarului „Daily Telegraph” comunică chiar, că Turcia a refuzat categoric ofertul de alianță al Rusiei.

Din diecesa Aradului.

Nu este lucru mai nesuferit, decât mica ceartă locală, adeseori însă ea este un simptom al stării generale și prin aceasta merită atențiunea tuturor oamenilor preocupați de mersul regulat al vieții noastre comune.

Părțile Aradului ne sînt de mult acum cunoscute ca o parte bolnavă în trupul nostru național. În centru, la Arad, oamenii cu oarecare trecere trăiesc în cele mai triste relațiuni, se combat unii pe alții pe toate terenurile și perd în înverșunarea lor până chiar și bunul simț firesc. Seim cum în timpul alegerilor dietale Părintele Episcop Mețianu a scit să profite de aceste alegeri spre a scoate din comitatul Aradului doi „deputați români guvernamentali cu program opozițional,” pentru-ca astfel să-și dea lustrul de om cu multă trecere la Români, om, care poate să-și facă servicii guvernului, nu ca rivalul seu, care nu mai are nici o trecere.

Ceea-ce se petrece în centru, străbate în cercuri din ce în ce mai largi și încetul cu încetul am ajuns, ca toate satele și sătulețele să fie desbinate în cete adversare, amici și adversari.

Astfel, în Curticiu, sinodul parochial, întrunit pentru alegerea membrilor în corporați-

nile bisericesci, a trebuit să fie disolvat, pentru-ca să se evite, precum se vede, o bătălie în toată regula. Am publicat atunci una dintre multele corespondențe ce ni s'a trimis relativ la acest conflict local; am comunicat-o însă ca un lucru simptomatic, nu pentru-că am fi aprobând fie pre una, fie pre alta din cele două partide. Puțin în urmă ne vin însă corespondențe din partea adversă. Ni se spune, că părintele Bocșan e cel vinovat, că el abuzează de autoritatea sa, că voesce să-și impună creațiunile și că adversarii lui erau aprobați de majoritatea parohiei. Cine oare le pune aceste la îndoială? Îndată-ce se pornesc o luptă, și una și alta din părțile adverse, caută să se impună, și dacă abuzează una, nu-î rămâne celeilalte decât să abuzeze și cealaltă. Vinovați sînt și unii și alții, dar' mai vinovați decât dinșii, sunt cei ce îi asumă pe unii asupra celorlalți.

Dar' păraginirea, la care au ajuns părțile aradane, ese la iveală mai ales în timpul alegerilor sinodale.

Sosind după o absență de două săptămâni la Sibiu, am găsit aici un morman de corespondențe, încât ne dureau inima de hărtia stricată și de timpul pierdut cu scrierea lor. Și cu toate aceste trebuia să zimbim amar, când ne gândiam, că oamenii cred, că este cu puțință ca prin coloanele „Tribunei” să se scurgă în public întreg acest nămol. Noi ne bucurăm, dacă găsim în coloanele atât de înguste ale „Tribunei” destul loc pentru cele ce credem că publicul nostru trebuie neapărat să le scie și pentru ceea-ce poate să-l lumineze ori să-și dea distracțiune plăcută și folositoare. Publicăm bucuros informațiuni despre lucruri, de care ne bucurăm, spunem cu plăcere, când oamenii s'au înțeles să facă o treabă bună, când o fac; — certurile lor însă, nu le mai divulgăm decât atunci, când n'avem în cotro. Avem aici peste 50 pagini manuscrise, în mare parte foarte mărunt, asupra alegerilor din diecesa Aradului. Le sîntem recunoscători celor ce ni l-au trimis, pentru-că în el ni se dau elementele de a judeca drept asupra celor ce se petrec. Și este în interesul public să putem judeca drept. E însă preste puțință să publicăm întreg acest material. Este prea mult pentru un diar cu formatul mic al „Tribunei”, este în mare parte prea rău scris pentru exigențele noastre literare, și noi avem un personal de redacțiune prea mic, pentru-ca să ne putem pune să coregem. Aceia dar', care au binevoit a ne trimite corespondențe, trebuie să fie mulțumiți de a ne fi dat informațiuni și să aibă toată încrederea, că publicul va ști ce este important în cele ce ne-au spus.

Să ni se dea dar' voie a ne mărgini la un singur cerc electoral, cel mai agitat dintre toate, căci tot cele ce s'au petrecut în acesta, s'au petrecut și în celelalte.

Acesta e cercul Vinga din Banat.

Cercul acesta a fost în periodul trecut reprezentat de părintele V. Mangra și de domnii V. Babeș și Georgiu Lazar.

La alegerile acum trecute a fost candidat față cu părintele Mangra părintele Hamsea, fratele părintelui Aug. Hamsea și parochul din Fiscut (?), ear' față cu dl avocat Lazar, dl avocat Em. Ungurianu. (Va urma.)

Expoziția dela Budapesta și România.

Cetim în „Cooperatorul Român” din București: „În Noemvrie anul trecut expunem în primul nostru, București, necorectitudinea guvernului unguresc față cu noi în privința expozițiunii internaționale, ce proiecta să o deschidă la 15 Maiu anul acesta. Atunci arătam, că atât guvernul cât și iproductorii ar comite una din greșelile economice cele mai neierate, dacă ar încuviința și ar lua parte la această expozițiune. Motivul nostru se răzima pe legitima pretențiune, că un stat, care proiectează o asemenea delicată întreprindere internațională, este dator să înștiințeze pe invitații sei cu doi sau trei ani înainte spre a se pregăti. Cel puțin așa am putut dovedi din usul adoptat de statele, care s'au însărcinat cu o asemenea răspundere, precum Engllia la 1851, — Franca la 1867, Austro-Ungaria chiar la 1873, Statele-Unite la 1876, — Franca la 1878. Ungaria supusu-s'a acestui us? Nu. Din contră ea se pregătise cu mare activitate, de mai bine de patru ani pentru această expozițiune și face cunoscut invitațiilor sei numai cu cinci sau șase luni înainte de deschiderea ei, rezervându-le astfel o amară surprindere. Adeică după-ce Ungaria s'a împuternicit cu producțiuni studiate, corectate și îndreptate într'un laps de timp de opt ori mai mare decât al celorlalte state invitate, ipso facto ea probează că voesce a sfărîma pe tăcute fabricatele produse în pripă de invitații sei, și nici cum-că împărtășește scopul și vederile umanitare ale celorlalte state, care au executat asemenea întreprindere. Guvernul unguresc vîdînd că țeara noastră nu corespunde adăstărilor sale și că prin urmare nu va lua parte la expozițiunea sa, a trimis cu deplină putere în București pe domnul Turdăz, directorul general al vămilor, însoțit de baronul Schell, ca să negocieze cu cercurile noastre oficiale, să îndemne pe conaționali lor stabiliți la noi și dacă, numărul acestor voluntari nu va fi suficient, să cumpere chiar produse indigene ca să le expună în secțiunea fictivă a țării noastre, deasupra căreia falfăie deja tricolorul român. Noi temîndu-ne de o cursă, ca de multe altele, ce ne-au întins până acum în relațiunile noastre comerciale și industriale bunii nostri vecini, facem din nou cunoscut tuturor cooperatorilor aceasta, pentru-ca nu vre-unul să se ademenască cu promisiunile acestor doi soli sau ale delegaților lor, și astfel să trimită produsele sau fabricatele lor la expozițiunea din Budapesta. De aceea d-nul deputat Dimitrie Butculescu, spre a proba producătorilor în mod oficial că țeara noastră nu va lua parte la această expozițiune a făcut, Vineri în Cameră, următoarea interpelare: „Să binevoiască d-nul ministru al industriei, comerțului, agriculturii, și domeniilor să-și declare, dacă țeara noastră va lua parte la expozițiunea din Budapesta, ce se va deschide la 15 Maiu anul acesta.”

Conform regulamentului camerii, d-nul ministru a cerut să se amîne răspunsul preste trei zile. Credem că acest răspuns va fi negativ.

Academia română.

În ședința de Luni a Academiei s'a procedat a treia oară la vot pentru a se acorda premiul Herescu de 12,000 lei d-lui Dr. Petrescu pentru tratatul seu de „Terapeutică”, care întrîind numai 7 voturi contra 13, propunerea de premiare a fost respinsă, și cele 12,000 lei se vor aloca la capitalul de fondățiune Herescu.

Tot în ședința de ați, Academia a procedat la alegerea delegațiunii pe anul 1885—1886.

Președinte a fost reales d. Ion Ghica, ear' membru au fost aleși d-nii dr. Felix Hășdău și Popadopolu-Calimachi.

În comisiunea de 9 pentru examinarea cărților ce vor fi prezentate în cursul anului la concurs, au fost aleși în secțiunea literară d-nii Hășdău, Maiorescu și Negruzzi, în secțiunea sciințelor, d-nii Aurelian, Ștefănescu și dr. Felix, și în secțiunea istorică, d-nii Barițiu, episcopul Melchisedec și N. Ionescu.

Membrii corespondenți s'au ales d-nii dr. Petrescu și Cobălcescu.

Marți Academia română și-a ținut ultima ședință publică din sesiunea actuaă, care s'a închis în urma cetirei de către d. D. Sturdza, secretar general, a raportului seu asupra activității Academiei în această sesiune.

În ședința ținută sub președința d-lui vicepreședinte B. P. Hășdău, d. membru Florian Porcius a rostit discursul seu de recepțiune.

Subiectul acestui discurs, la care a răspuns d. P. S. Aurelian, a fost „Flora din județul Năsăud din Nordul Transilvaniei.”

Apoi d. președinte a reamintit Academiei că trebuie să se pronunțe în privința lui ũ (mut).

DD. Gr. Ștefănescu, Roman și Chintescu au propus aminarea resolvării acestei cestiuni până în sesiunea viitoare, când toți membrii vor fi prezenți, până atunci Academia va menține în privința lui ũ ortografia de până acum.

În ședința precedentă, Academia a proclamat de membru onorar al ei pe d. White, ministru plenipotențiar al Angliei în capitală, ear' în ședința de Marți în urma unei propuneri făcută și semnată de mai mulți membri, dintre cari putem cita pe dd. V. Alexandri, V. Babeș, G. Barițiu, Gr. Ștefănescu, P. S. Aurelian, A. Romanescu, dr. Felix, V. A. Urechia, V. Maniu Em. Bacaloglu, B. P. Hășdău, D. Sturdza, Sion, Papadopolu Calimachi, Florian Porcius, I. Caragiani, Chintescu; d. I. C. Brățianu a fost de asemenea proclamat în unanimitate de membru onorar al savantului corp.

În privința marelui premiu Herescu de 12,000 lei, raportul d-lui secretar general ăce că el n'a fost dat nici unuia din candidații cari s'au prezentat la concurs și cari sînt: d. dr. Petrescu și d. Cobălcescu, cu toate că meritele scrierilor acestor doi bărbați de științe au fost recunoscute de Academie, care pentru aceasta i-a proclamat de membri corespondenți ai sei.

Premiul Herescu Năsturel nu se dă decât unei opere cu totul superioare.

Foița „Tribunei”.

Satire populare din Transilvania.

II.

Muerea mincinoasă.

Harnică-i muerea mea,
Harnică, dracul s'o ia,
C'a avut un țol vîrgat
Și l'a scos afară 'n gard
Și-atîta l'a purecat
Pîn'ce tot l'a sîrtecat,
Și-a avut unul de buci
Și l'au scos cîinii în huciu,
Și-atîta ce l'a întors,
Și pe față și pe dos,
Până-ce-a rămas tot jos.
Harnică-i muerea mea,
Harnică, n'aiba s'o ia,
C'a pus pînza pe urdoui
Și-a pus-o de-un an, de doi,
Dintr'o sută de fuioare
Mi-a făcut o cheutoare,
Dintr'o sută de lăni mari
Mi-a făcut un brăcinar.
Din Pasci până 'n Săndiene
Mi-a făcut un fund de-ismene,
Dar' când a fost la croit
De-o palm'a mai trebuit.
Eu o 'ntreb ce mi-a lucrat,
Ea crede că vreu s'o bat
Și prinde-a se văera
Și din gură-a cîvînta:

„Măi bărbate nu mă bate,
Că eu nu-s ca celelalte
Să-mi dau cînepa în parte;
Mai bine o bag în foc
Să nu-mi fac năcaz să torc!”

Harnică-i muerea mea,
Harnică, dracul s'o ia,
Că-mi face colesă'n oală
Și-o pune pe vatra goală;
Eu îi dau un pumn ori doi
S'o pună pe cărpător,
Ea o pune pe cărbuni
Și se duce la vecini,
Prinde-a spune la minciuni:
C'am bătut-o cu tăciuni.

S. Fl. Marian.

Teoria lui Rösler.

(Urmare.)

Trecem acum preste o mulțime de alte exagerări și rătăcirii fără margine, cari ne arată în mod evident, că d-l Xenopol se apucase a scrie despre o materie, pe care nu o studiase mai înainte.

Astfel de lucruri imposibile, sînt:

1. „Că Ungurii au cucerit întăiu Transilvania, chiar atunci, când au pășit preste Carpați, și că numai cît mai tîrziu au întins ei domnia lor asupra Panoniei.” (pag. 110).

În fapt însă nici chiar anonimul regelui Bela nu susține o extravagantă ca aceasta.

După dînsul Tuhutum trecu în Transilvania, după-ce Ungurii ocupară mai întăiu țeara lui Salan dintre Tisa și Dunăre, ținutul Sabolt și țeara lui Menumorut, Bihorul. De unde a scos așadar d-l Xenopol curiozitatea aceasta, noi nu putem ști. *)

2. „Că poporul român a recădut în epoca năvălirii popoarelor „în starea patriarhală”, „în starea, în care se fac înșghebările societăților” și a uitat „toate noțiunile ce se referiau la viața organizată” (pag. 187).

*) Transilvania a fost ocupată de Unguri numai tîrziu în secolul al XI-lea. Fabula că Transilvania ar fi fost ocupată de Tuhutum e cădută definitiv. Rösler, Rom. Studien, 83. Aber auch Stephan hat Siebenbürgen noch nicht unterworfen... Noch um 1070 beschränkt sich die magyarische Macht auf Ungarn und einbrechende Raubhorden der Kumanen, welche den Petschenegen in der Herrschaft der nördlichen Pontusländer folgten schlägt man wohl zurück, treibt sie gelegentlich auch über die Grenzen noch Siebenbürgen hinein, aber man besetzt das Bergland noch nicht. — Teutsch, in Archiv f. sieb. Landeskunde N. F. XII. 38. Am Ende des neunten Jahrhunderts wanderten in Pannonien die Magyaren ein... diese Einwanderung wurde auch für Siebenbürgen bedeutend. Denn als die Magyaren nach hundertjährigem Aufenthalt in der neuen Heimat (Pannonien)... endlich in das Christentum und die Monarchie hineingezwungen wurden... da fing in stiller Rückführung das magyarische Volk an auch Siebenbürgen zu besiedeln, und zwar vom Norden her, an Szamos hinauf, in allmäliger Besitznahme des Landes bis an den Mieresch (Mureș).

În starea primitivă, în care se fac înșghebarile societăților, — ăce d. Xenopol.

Aceasta înșemnează a face pe Români mai barbari decât barbarii.

Prima formă socială (sau de societate), ne spune Cantu, se află la sîlbatecii din America, din Oceania, din deșerturile Africii și ale Arabiei. *) Și a reduce pe Români la epoca aceasta, înșemnează a-i reduce mult mai înainte de epoca lui Nimrod, a marelui vîntător din Asia.

3. „Că astăzi nu se înțîlnește în Transilvania nici o familie nobilă română” (p. 157).

Dar' marea mulțime de familii boieresci Țeara-Făgărașului și astăzi cu drepturi boieresci ecuivalente drepturilor nobilitari unguresci?

Apoi mulțimea de familii nobile române în Banat, în Țeara-Hățegului, în Maramureș și în alte părți ale Ungariei și Transilvaniei, familii nobile vechi și încă până astăzi familii române.

4. „Că revoluțiunea țeranilor din Ungaria dela 1514 s'a întîmplat la anul 1512, (pag. 167,297).

5. „Că revoluțiunea lui Horia și Cloșca din Transilvania s'a întîmplat în anul 1785 („o altă revoluțiune încă și mai primejdioasă pentru Unguri aceea din 1785”. — „Revoluțiunea din 1437 arată pe țeranii unguri ca provocători,

*) Cantu, Histoire universelle. Paris, 1865. I. 196.

Cronică.

Manevre. Precum se comunică din Viena și în anul acesta se vor ține manevre mari de toamnă. Se vorbește, că cele mai mari manevre de astădată se vor ține în Boemia. Afară de aceste vor mai fi exerciții mai mari în Austria de sus, Stiria, Slavonia și în Transilvania, la cari încă se poate să iee parte Maiestatea Sa.

Un municipiu ca membru fondator al reuniunii de maghiarisare. Adunarea generală a municipiului cetății M.-Oșorheiu, ținută la 31 Martie sub președinția prefectului baron Bánffy a hotărât, de a intra în reuniunea numită ca membru fondator cu o contribuție de 500 fl. Tot odată s'au însărcinat profesorul dela universitatea din Cluj Gabriel Vályi și Victor Ienei, de a reprezenta municipiul la adunarea de constituire, care se va ține la 13 Aprilie n. în Cluj.

Curagiul efitin. Vorbind într'un prim articol despre rezoluțiunea ministrului de interne, prin care a anulat hotărârea comitatului Bistrița-Năsăud privitoare la adresa comitatului reuniunii de maghiarisare din Cluj, „Kol. Közl.” dice, că dintr'aceasta și cei din opozițiune pot să vadă: cumcă Tisza nu numai cu vorba—precum a fost acuzat în dietă—ci și în faptă scie stringe la pârte pe ultraistii naționali, și astfel făcându-și puterea statului datorită, societatea trebuie acum însăși, eventual și cu mijloace nelegale să-și ajutore. *Nur zu!*

Omor ritual? În comuna „Német-Lipce” din comitatul Liptó s'a făcut veste, că Jidanii au înșelat pe o fată creștină într'o pivniță, ca să-și iee sângele; fata însă a scăpat din mâinile lor și s'a dus la primarul comunal, să facă jalbă. În urma acesteia locuitorii au ajuns într'o astfel de agitațiune, încât au spart toate ferestrele Jidanilor și au comis mai pe urmă și brutalități în contra lor. Vestea acestora s'a răspândit în curând și prin comunele dimpregiur, și s'au trimis 28 honveđi și 16 gendarmi spre restabilirea ordinii. Sub-prefectul comitatului și procurorul reg. încă au eșit la fața locului și au introdus investigațiunea.

D. baron de Mayer, ministrul Austro-Ungariei în România, a sosit în București, Sâmbătă seara.

Însărcinarea d-lui de Eissenstein, primul secretar al legațiunii austro-ungare, a încetat de Duminecă.

Importul porcilor din România. „Voința națională” dice că „Monitorul oficial” al României va publica o încunoscintare a ministrului afacerilor străine, privitoare la exportul porcilor în Austro-Ungaria, export, care de acum înainte va fi permis sub oare-cari condițiuni sanitare.

Urmasul arhiepiscopului rom. cat. în București. În privința înlocuitorului monseniorului Paoli, eacă ce publică „Românul:

Îndată după numirea acestui înalt Prelat s'a vorbit cu o oare-care siguranță despre numirea episcopului maghiar Ronay în locul decedatului.

Guvernul nostru basat pe aceste svonuri, s'a adresat la Roma spre a face, să nu se confirme această numire ca nefiind oportună.

aceea din 1785 nu este datorită decât celor de naționalitate română — „această revoluțiune (dela 1848) nu fu decât urmarea neapărată a celei dela 1785” (pag. 169. 170.297).

6. „Cuvintele lui Eutropiu „ad agros et urbes colendas” însemnează „pentru a cultiva câmpiile și ogoarele ei” (pag. 30).

Descensus=drept de judecată (pag. 147).

7. „Că Tisa este riul cel mai mare al Transilvaniei” (193).

8. „Că Sulzer autorul operei: „Geschichte des transalpinischen Daciens”, era Sas din Brașov” (pag. 10).

„Rösler tot Sas” (pag. 13).

Pe când adevărul pozitiv este, că Sulzer era născut în Elveția în Laufenburg. Dinsul servise în armata imperială austriacă în calitate de căpitan și auditor, și repoză la Pitești în anul 1791. *)

Ear' Rösler nici nu era de origine Sas, nici nu era născut în Transilvania, nici cel puțin nu petrecuse aci.

În fine o mulțime de desfigurări, năluciri, schimbări în texte, dar' mărturisim, că nu merită a ne ocupa mai mult cu ele.

(Va urma.) Nicolae Densușianu.

Cu toate că „Agenția Havas” a dat o desmințire scirei publicate de noi în privința acestei numiri, totuși sîntem autorizați de informațiunile ce avem a spune, că guvernul austro-ungar, nici nu a solicitat această numire și că totul se reduce la o dorință a cercurilor maghiare, de a vedea realizată numirea d-lui de Ronay, ca arhiepiscop catolic la București.

„Voința națională” află, că monseniorul Palma

vicar-general al episcopiei catolice din București, ar fi fost numit arhiepiscop, în locul rămas vacant prin moartea monseniorului Paoli.

Demisionarea lui Ferry se privește în cercurile nemțesci de un eveniment nefavoritor Germaniei, deși nu se tem, că o schimbare de sistem va schimba și bunele relațiuni germano-franceze restabilite prin domnul Ferry.

Scolastic.

Lucrul de mână

În scoalele de băieți și în institutul pedagogic. (Raport prezentat în urma însărcinării ven. consistor archidiecean, corpului profesor al seminarului „Andreian.”) (Urmare.)

IV.

Rămâne acum întrebarea de deslegat, ce principii se ne conducă la introducerea lucrului de mână în scoalele noastre, ce specialități se se cultive, în ce întindere, după care metod și prin ce mijloace?

Răspunsul la aceste întrebări direct sau indirect este dat în desfășurările premise, totuși pentru a nu lăsa îndoială asupra unui sau altui punct din întrebările amintite, vom reasuma pe scurt cele țișe până acum și vom face concluziunile trebuincioase.

Scoala primară sau poporală alături de scoalele medii avînd de scop a forma oameni, va se țișe a desvolta în mod armonic toate facultățile intelectuale, morale și fizice și a pune baza pentru o viață mai tîgnită, fie ori-care chemarea ce se va cultiva, dela sine se înțelege, că trebuie să rămână nealterată în privința organizațiunii fundamentale. Recomandînd introducerea lucrului de mână în scoalele de băieți, nu ne poate fi scopul a delătura alte obiecte de învățămînt, recunoscute după starea cunoscîntelor noastre de aci ca folositoare întru ajungerea scopului ideal al scoalei, ba nici chiar a le reduce în măsură, încât să nu mai poată exercita influența dorită asupra educațiunii; din contră chemarea lucrului de mână o înțetegem așa, ca el să contribuie, alături de

celelalte obiecte de învățămînt, ca un nou și puternic mijloc chiar la realizarea mai cu înlesnire a scopului scoalei. De aici urmează, că nu vom da lucrului de mână în scoală o întindere atât de mare, încât să se facă cu neputință tractarea obiectelor de învățămînt adoptate în măsura ce se pretinde dela planurile de învățămînt, și nici nu-l vom cultiva așa, încât să apară ca și când am intenționa a pune scoala exclusiv în serviciul trebuințelor practice ale societății, sau al intereselor materiale. Convinși însă despre efectele lui binefăcătoare atât asupra formării caracterului, cât și asupra îndemnării pentru trebuințele vieții casnice și cetățenesci, nu vom întărîda a folosi în scoală și acest mijloc, căci ea este și trebuie să fie o instituțiune menită a face din copii bărbăți harnici a suporta lupta pentru existența lor în această lume reală și în împrejurările date. Să nu aibă dar' nimeni teamă, că introducînd lucrul de mână în scoală, am face din ea un institut, care ar fi numai în folosul meseriașilor și ar neglija cultura fundamentală, care formează baza pentru toți deopotrivă.

Precum dar' în scoala pentru cultură generală, din celelalte obiecte de învățămînt teoretice, nu dăm decât elemente, cunoscînte propedentice, rămînînd ca fiecare, cunoscînte speciale ale chemării sale să-și le câștige prin experiența vieții sau în scoale de specialitate, așa și lucrul de mână, nu are să fie astfel tractat și completat, încât din scoală să ese meseriași sau industriași de specialitate. Ținta la care trebuie să năsim poate și are numai să fie, ca sau să înzestram pre elevi cu cunoscînte elementare, teoretice și practice, cari, intrînd ei în urmă ca învățacei la vreo meserie sau industrie, să-și facă mai capabili a-și însuși sub conducerea măiestrului, mai curînd și mai cu succes practicile speciale ale măiestriei, sau să punem pre aceia dintr'înșii, cari nu se vor face meseriași, în pozițiune a-și pute ei înșiși confecționa lucrurile mai de trebuință în economia casnică, a apreția după adevărata lor valoare lucrurile ce li le fac alții și a dobîndi aptitudini, cari desvolute mai departe, să ajungă pentru cultivarea vre unui ram de industrie de casă, care să fie de folos atât în timpuri normale, cât și mai ales, și în timpuri de crise. Pus dar' lucrul de mână alături de celelalte obiecte de învățămînt, ca mijloc pentru completarea creșterii copiilor poporului, urmează mai departe, că el să fie accesibil tuturor elevilor scoalei, fără a li se impune taxe sau didactre.

(Va urma.)

Dr. D. P. Barcianu.

Institutul de credit „Albina”.

A XII adunare generală, ținută la 27 Martie a. c.

Ni se trimite din partea Onor. direcțiunii a institutului „Albina” darea de seamă despre a XII adunare generală, din care comunicăm pentru informarea cetitorilor noștri datele ce ne par mai importante pentru punerea în evidență a însemnatelor progrese făcute de acest institut în cursul anului trecut.

Depunerile.	fl.	cr.
Cu finea anului 1883 erau la institut	1604	depuneri în sumă de 1.473,799 24
în cursul anului 1884 s'au mai făcut	1065	„ „ „ „ 1.427,229 15
Deci starea totală a fost de	2669	„ „ „ „ 2.901,028 39
Din aceste s'au ridicat	742	„ „ „ „ 1.234,779 86
rămînînd starea lor cu 31 Decemvrie 1884 de	1927	„ „ „ „ 1.666,248 53
cu 192,449 fl. 29 cr. mai mare ca în anul 1883.		

Escomptul de cambie.

Starea portfoiului cu finea anului 1883 era de	3259	cambie în valoare de	924,862 99
în cursul anului s'au mai escomptat	8709	„ „ „ „	2.973,271 35
Starea totală a portfoiului a fost prin urmare de	11968	„ „ „ „	3.898,134 34
din aceste s'au răscumpărat în cursul anului	8047	„ „ „ „	2.781,105 83
rămînînd starea portfoiului cu finea anului 1884 de	3921	„ „ „ „	1.117,028 51
față cu anul trecut o creștere de 192,465 52			
Suma dubioaselor amortisate în bilanț din portfoiul de cambie este de 4030 fl. 46 cr.			

Creditul hipotecar.

Împrumut. pe ipotece au stat la finea a. 1883 din	756	obligațiuni în sumă de	752,413 13
în anul 1883 s'au mai acordat	247	„ „ „ „	215,619 —
a rezultat prin urmare un total de	1003	„ „ „ „	968,032 13
în cursul anului s'au achitat	13	„ „ „ „	46,445 41
și au rămas cu 31 Decemvrie 1884	990	„ „ „ „	921,576 73
o creștere de 169,163 fl. 59 cr. față cu anul trecut.			

Aceste pretensiuni sînt asigurate prin ipotece de un areal preste tot de 47,594 jugere, 1572 orgii □ în valoare totală de 4.155,417 fl. 34 cr., fiind cuprinse aici și edificiele.

Serisuri fonciare.

Cu 31 Decemvrie 1883 au fost în circulațiune serisuri fonciare în valoare de	710,000 —
în cursul anului 1884 s'au mai emis	177,400 —
au fost deci cu totul în circulațiune	887,400 —
din cele trase la sorți s'au răscumpărat în cursul anului !	28,600 —
rămîn prin urmare cu 31 Decemvrie 1884 în circulațiune	858,800 —
Serisurile noastre fonciare notează astăzi la bursă 101 fl. — cr.	

Creditul fixe

au stat cu finea anului 1883 din	224	împrumuturi în suma de	80,930 15
în cursul anului expirat s'au mai dat	81	„ „ „ „	41,543 81
totalul lor a fost deci de	305	„ „ „ „	122,473 96
din aceste s'au răscumpărat	13	„ „ „ „	7,768 80
rămînînd cu 31 Decemvrie 1884	292	„ „ „ „	114,705 16
în comparațiune cu anul trecut o creștere de 33,775 01			
(Va urma.)			

Mulțumită publică.

Subscrisul prin aceasta aduc cea mai ferbinte mulțumită mult on. d. Vasile Podoabă notarul nostru tractual, care după-ce în mai multe rînduri, venind la noi cu spesele sale a înduplicat poporul spre a-și edifica scoală nouă, conrespundătoare legii, după aceea vîdînd pericolitatea puținului meu salar învățătoresc: în urma uneltirilor inamicilor învățămîntului nostru 'mi-a donat 20 fl. v. a. în anul trecut și tot deodată 'mi-a asigurat venitul de 50 fl. v. a. din Crașna cea scurtă pre anul acesta, care a fost amenințată cu pierderea totală pre anul acesta de cătră acei inimi.

Topa-Deșearță, 29 Martie 1885.

Ioan Lariu,
învățător.

Posta ultimă.

Berlin, 1 Aprilie n. Împăratul, principele moștenitor și toți principii, cari petrec aicia au gratulat principelui de Bismark prin cuvinte mișcătoare și 'i-au predat tabloul proclamațiunei de împărat în Versailles; mai tîrziu a sosit consiliul federativ, ministerul, comitetul, care a predat documentul de donațiune despre dominiul „Schönhausen” și mai multe alte deputațiuni. — Conte Herbert Bismark a primit ordinul vulturului roșu, clasa a doua.

Paris, 1 Aprilie n. Astă-noapte s'a răspândit scirea, că formarea unui cabinet sub Freycinet e zădărnicită. Întru adevăr Freycinet are de a înțimpina multe greutăți. *Union républicaine* (Gambetisti) face spriginul seu atîrnător dela aceea, dacă se va face un om de al ei ministru de interne, deoarece-ace portfoliul acesta e pentru alegeri de o însemnătate de tot mare. Abstrăgînd dela aceea, că Freycinet nu-și va lega mâinile, pretensiunea aceasta dă de resens și la celelalte partide. Între astfel de împrejurări Freycinet a rugatieri pe președintele Republicei de a-l absolve dela mandat. Grévy a insistat însă pelîngă aceea, ca Freycinet să confereze din nou cu partidele și a stat de el să aducă și jertfa aceea. Astfel Freycinet a amînat hotărîrea definitivă pe ațila ameadi. Dacă ar renunța definitiv la mandat, poziția președintelui ar fi de tot penibilă și situația aceasta fără guvern ar fi în momentul de față foarte primejdioasă.

Londra, 1 Aprilie n. Răspunsul rusesc în cestiunea afghană a sosit. Se dice, că e de tot conciliabil. Deși acum nimeni nu se așteaptă la un războiu, totuși pregătirile, cu deosebire la marină, se continuă cu mult zel.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI.”

Budapesta, 2 Aprilie n. Despre nisce agitațiuni pretinse în contra Jidovilor din Német-Lipce, comitatul Liptó, faimele se contradic. Din partea comitatului s'au dus vice-comitele și solgăbirăul, din partea tribunalului procurorul de stat la locul întîmplării, unde precușiunile continuă. E a se aștepta expunerea oficială. Circulă faima, că Istöczy și Andreánszky ausosit în Liptó-Szt-Miklos, unde ei au fost obiect de demonstrațiuni de cătră partizani.

Paris, 2 Aprilie n. Scirea că China ar fi primit propunerea de pace a Franciei, e desmințită prin cele mai multe jurnale.

Hanoi, 2 Aprilie n. Corpul generalului Négrier sub conducerea colonelului Herbingier a sosit în Kep și ocupă o poziție defensivă. La retragere Franco-Chinezi de dușmani.

Director
Redactor

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

— Din partea tribunalului din Sătmăre se provoacă toți aceia, cari au drepturi de ereditate la averea lui Iuon Drou, a 'și-le însușina în 45 de zile.

— Din partea tribunalului din Sătmăre se provoacă toți cari au oare-cari drepturi de ereditate la averea lui Iosif Darabant, a 'și-le însușina în 45 de zile.

Concursuri:

— Un post de notar cl. II. la tribunalul din Zelău. Concursurile sînt a se trimite în 4 săptămîni la presiul acestui tribunal.

— Un post de notar cl. II. la tribunalul din Arad. Concursurile sînt a se trimite în 4 săptămîni la presiul tribunalului de acolo.

— Un post de translator pentru limbele: română, germană și franceză lîngă tribunalul din Alba-Iulia. Concursurile sînt a se trimite în 4 săptămîni la presiul tribunalului de acolo.

Bibliografie.

„Tara nouă“. Revistă științifică, politică, economică și literară. Apare de două-ori pe lună. Redactor Ioan Nenitescu. București, 15/27 Martie 1885. Anul II. Nr. 4. Sumar: Mihail Viteazul (documente), de Nic. Densușianu. — Meșterul de a primi responsurile copilului, de Ioan Nenitescu. — Documente privitoare la procesul de 3,000.000 al comunei Galați, de Redacție. — O scrisoare din Gorj, de Constantin Dobrescu. — O poticnire a spiritismului, de T. N. — Corespondență.

„Gazeta Săteanului“. Foaia cunoscîntelor trebuincioase poporului. Eșe la 5 și 20 a fiecărei luni. Rîmnic-Sărat, 20 Martie 1885. Anul II. Nr. 4. Sumar: Inscințări. — Mica corespondență. — Cronică agricolă și horticolă: C. C. Dăteulescu. — Statistica județului nostru în 1841: Săteanul. — Igiena, Cap. II. despre pămînt: Dr. Octaviu Blasiu. — Calul în vîndare: I. Ștef. Furtună. — Din țeară: D. — Din localitate: C. — Astronomie populară (urmăre): Opincaru. — Mariuca, novelă originală: Const. G. Cotescu. — Anunțuri.

Sciri economice.

Fabricațiunea produselor Alimentare și exportul porcilor din România. Doctorul Meinert Bünau, autorul celui mai important uvră asupra hrănilor armatei și a săracilor, de un an încoace s'a ocupat a forma în țeară o societate anglo-română pentru fabricarea de conserve alimentare, prepararea în bunățită a cărnii conservate, a extractului de carne, a legumelor și a altor conserve, ca carne și ca supă de legume, pesmeți de carne, extractul

concentrat de carne, conserve de carne de găină și de alte păsări, sos de pălăgele roșii și altele.

Această preparație conține toate elementele cărnii și a legumelor gata pentru a fi mîncată rece sau caldă.

Societatea, cu a căreia formare se ocupă doctorul Meinert, va face cumpărători de rîmători în România de dincoace de Milcov, și cumpărători de vite cornute dincolo de Milcov, și va aplica invenția patentată a d-lui Mauriciu Bauer, după sistemul practicat cu mare succes în Irlanda și în America.

Produsele societății vor fi supuse controlului special al guvernului român, și s'a asigurat o consumațiune permanentă în armata marină germană. În primul an se propune o cumpărătoare de 80,000 rîmători. Produsele societății vor fi exportate în Anglia, Franța și Germania, și vor fi menite a concura cu produsele similare provenite din America de Sud și din Australia.

Nicări în Europa nu se pot fabrica asemenea produse în mai bune condițiuni ca în România. Rămășițele, oasele, sângele, grăsimile, cornele și pieile etc., vor fi obligate prin adoptarea în principiu a procedurii bine cunoscută al lui Liebig și al altor stabilimente, cari prosperă în America de Sud.

Pentru fabricarea conservelor de carne de porc se va crea stabiliment la Filași, și pentru fabricarea conservelor din carne de vacă se va alege un oraș din Moldova de sus.

Numele societății, care se va ocupa cu această importantă ramură, care este menită să ridice comerțul vitelor din țeară, este în care se află, va fi societatea „anglo-română limitată pentru fabricarea de conserve de carne în produse alimentare“.

Capitalul societății este de 100.000 lire sterline, împărțite în 20.000 acțiuni de câte 5 lire una.

Biroul societății strada Nouă No. 1 bis.

Ar fi de dorit ca această societate să înceapă cât mai curînd spre a curma una din suferințele ce ne bîntue.

Starea sanitară în România. Din rapoartele d-lor președinți ai consiliilor de igienă din țeară se constată, că în cursul lunii expirate Februarie, starea sănătății, populației a fost bună, afară de următoarele boale:

Varicelă, în mai multe comune din județele Argeș, Dâmbovița și Iași și în câte o comună din județele Băcău și Olt; tot în urma varicelăi au murit 6 copii în orașul Iași.

Scarlatina, în mai multe comune din județele Dâmbovița și Putna și în câte o comună din județele Mehedinți, Neamț, Roman, Rîmnicul-Sărat, Suceava și Tecuci: tot în urma scarlatinei au murit 19 copii în orașul București și 5 în orașul Galați.

Rubeolă, în mai multe comune din județele Băcău, Prahova și Tulcea și în câte o comună din județele Ialomița,

Ilfov, Olt, Putna și Roman; tot în urma rubeolei au murit 13 copii în orașul Galați, 7 în București și 4 în Tulcea.

Angina dyphterică, în mai multe comune din județele Ialomița, Ilfov și Rîmnicul-Sărat și în câte o comună din județele Fălciu, Dolj, Dorohoi, Băcău, Buzen, Iași, Suceava și Olt; tot în urma anginei dyphterice au murit 6 copii în orașul București.

Tuse convulsivă, în câte o comună din județele Olt, Roman, și Vâlcea: tot în urma acestei boale au murit 4 copii în orașul Galați și 3 în București.

Febră typhoidă, în câte o comună din județele Băcău și Suceava; tot în urma acestei boale au murit 8 persoane în orașul București și câte două în Craiova și Ploesci.

Din boalele mai sus arătate, s'au stîns în cursul lunii Februarie următoarele: variola în județul Olt, în două comune din județul Dâmbovița și în o comună din județul Iași: scarlatina în județul Mehedinți, Rîmnicul-Sărat și Suceava și în o comună din județul Dâmbovița; rubeola în județele Ilfov și Putna, în 4 comune din județele Prahova și în o comună din județul Băcău; angina dyphterică în județele Buzen, Dorohoi, Dolj, Fălciu, Iași, Ilfov, și Olt; precum și febră typhoidă, în județul Băcău.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 31 Martie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 43.— cr. până 44.— cr., unguresci grei, tineri 46.— cr. până 46.1/2 cr., de mijloc 45.— cr. până 45.1/2 cr., ușori 44.— cr. până 45.— cr., marfă țerănească, grea 44.— cr. până 45.— cr., de mijloc 43.1/2 cr. până 44.1/2 cr., ușoară — cr. până — cr., romănesci de Bakony, grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci, grei 44.1/2 cr. până 45.— cr., transito de mijloc 43.— cr. până 44.— cr., transito ușori 43.— cr. până 44.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpeniți la gară.

LOTERIE.

Tragerea din 1 Aprilie st. n.

Sibiu: 9 16 8 37 71.

Bursa de București.

Cota oficială dela 1 Aprilie st. n. 1885.

Renta amort. (5%)	Cump.	92.—	vînd.	94.—
Rur. conv. (6%)	„	88.—	„	89.1/2
Act. de asig. Dacia-Rom.	„	290.—	„	295.—
Banca națională a României	„	1190.—	„	1200.—
Impr. oraș. București	„	31.—	„	32.—
Credit mob. rom.	„	190.—	„	195.—
Act. de asig. Națională	„	225.—	„	225.—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	„	81.—	„	83.—
Societ. const.	„	238.—	„	239.—
Schimb 4 luni	„	—	„	30.—
Aur	„	12.1/4	„	12.40

Bursa de Budapesta

din 1 Aprilie st. n. 1885.

Renta de aur ung. 6%	97.85
„ „ „ 4%	92.25
„ „ hârtie „ 5%	146.—
Imprumutul căilor ferate ung.	97.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	121.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	107.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	101.50
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ bînațene-timșene	101.50
„ „ cu cl. de sortare	100.—
„ „ transilvane	102.—
„ „ croato-slavone	97.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	118.50
Imprumut cu premiu ung.	118.75
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	82.10
Renta de hârtie austriacă	82.40
„ „ argint austriacă	107.45
„ „ aur austriacă	138.75
Losurile austr. din 1860	860.—
Acțiunile băncii austro-ungare	296.—
„ „ de credit ung.	292.50
„ „ „ „ austr.	101.—
Argintul	5.80
Scrisuri fonciari a le institut. de cred. și ec. „Albina“	9.81
Galbeni împărătesci	60.65
Napoleon-d'ori	124.30
Mărci 100 imp. germăne	
Londra 10 Livres sterline	

Bursa de Viena

din 1 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aur ung. 6%	97.75
„ „ „ 4%	92.25
„ „ hârtie „ 5%	146.25
Imprumutul căilor ferate ung.	97.80
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	122.—
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	107.50
Amortizarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.—
Bonuri rurale ung.	101.50
„ „ cu cl. de sortare	101.50
„ „ bînațene-timșene	101.50
„ „ cu cl. de sortare	100.60
„ „ transilvane	100.—
„ „ croato-slavone	97.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	118.75
Imprumut cu premiu ung.	118.75
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin	82.30
Renta de hârtie austriacă	82.70
„ „ argint austriacă	107.70
„ „ aur austriacă	139.—
Losurile austr. din 1860	860.—
Acțiunile băncii austro-ungare	295.75
„ „ de credit ung.	292.—
„ „ „ „ austr.	—
Argintul	5.81
Galbeni împărătesci	9.811/2
Napoleon-d'ori	60.70
Mărci 100 imp. germăne	124.40
Londra 10 Livres sterline	

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU“

în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Opuri din edițiune proprie:

„Amicul Familiei“. Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va apăre în 1/13 și 15/27 și a unei în numeri câte de 11/2—21/2 coale cu ilustrațiuni frumoase; și va publica articoli sociali, poezii, povești, piese teatrale, romanuri ș. a., — mai departe va tracta cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; va petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă va nîsu a face câte o oară plăcută familiei strivită de grijile vieții; și preste tot va nîsu a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România 10 fr. — lei noi. Cursul anului curent se începe cu novela, care a obținut „peana de aur“ destinată din partea noastră pentru premiarea celei mai bune scrieri beletristice române; și în Nr. 2 cu o piesă teatrală scrisă în versuri, care asemenea a fost premiată din partea noastră cu 200 franci în aur. Abonații noi vor primi gratis tot ce a apărut până acum din interesantul roman „Părintele Carthausi.“

„Preotul Român“. Diar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în 14/16 și 8/30 și a unei; și va publica: a) articoli din sfera tuturor științelor teologice, tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale etc.; b) articoli din sfera educațiunii și instrucțiunii religioase-morale, tractate pedagogice, didactice și catechetice etc.; c) predice, omilii, catechese și paraneșe: pre Dumineci, sîrbători și diverse ocațiuni; d) istorioare novele și poezii morale; precum și ori-ce cuvinte înțelepte și amănunte aplicabile la elaborate religioase-morale; e) studii arheologice și documente istorice din trecutul bisericei române; f) legi și dispozițiuni privitoare la bisericele și scoalele române confesionale; g) Revista evenimentelor, mai ales a celor din sfera bisericească, scolastică și literară. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. v. a. pentru România 10 fr. — lei noi.

„Cărțile Săteanului Român“. Gazetă populară ilustrată. Va eși în fie-care lună în numeri frumoși ilustrați, de câte o coală, și va publica: a) descrierea vieții câte a unui bărbat mai vrednic de amintirea și recunoștința poporului român; b) cunoscințe din economie, industrie, medicină ș. a.; c) poezii vechi și nouă; mai cu seamă de acelea, cari ating mai deaproape pre poporul nostru și împregiurările în cari a trăit și trăiesce; d) povești populare, istorioare, fabule, anecdote, glume, proverbe și cuvinte înțelepte de învățătură și petrecere ș. a. Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 1 fl. v. a. Pentru România 3 franci — lei noi.

Abonații vor primi gratis mai multe portrete și alte icoane frumoase, afară de aceea își vor pute procura cu jumătate preț toate celelalte opuri din edițiunea noastră.

Prețul al 5-lea exemplar.

Prețurile și favorurile abonate

Prețul 8 fl. v. a. pentru România

marce postale.

Amor și dincolo de mormînt. Novelă de Ponson du Terail, tradus de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I, II, III. și IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecta de Recepte din economie, industrie, comerț și chimie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverdate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverdate și apreciate de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I. și II. Prețul fie-cărei e 40 cr. Ambele împreună 70 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pag. cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus dela 1 fl. 20 cr. la 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda seau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Secretele alor trei nopți sau trei morți vii. Roman anglez după Frankstein de Pamfilu J. Grapini. Prețul 50 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Costantin Morariu. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Joan St. Șuluțiu. Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre; urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu arheologic de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Micul margaritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericești frumoși ilustrați pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericești. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., 50 exemplare broșurate costau 6 fl., legate 9 fl., 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl. (Va apăre preste câte-va zile.)

Toate aceste 22 opuri de odată procurate, se dau cu prețul bagatel de 4 fl. v.

Și alte mulțimi de opuri din toate ramurile literaturii.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.